

Do użytku wewnętrznego

Wielka Gazeta

Zespół Społecznej Służby Instrukcyjnej w POC im. „POKÓJ” - Kwartalnik (3) - 2004r.

O czym należy pamiętać przy ochronie roślin

Ochrona naszych sprzymierzeńców – proszę państwa na naszych działkach występuje wiele organizmów bardzo pożytecznych, a ich rola dla wielu działkowców nadal pozostaje tabu. Obecność tych sprzymierzeńców to redukcja groźnych wielu, szkodników. Natura bogato nas zaopatrzyła w organizmy niszczące liczebność szkodników, a do nich zaliczają się:

1. **Chrzaszczki biegacze** – mniejsze i większe, najczęściej ciemno zabarwione chrzaszczki, penetrujące powierzchnię gleby w poszukiwaniu jaj szkodników (np. oprzędzików czy śmietek), mszyc, gąsienic i poczwerek motyli oraz innych. Zapotrzebowanie pokarmowe biegaczowatych jest bardzo duże i sięga od kilkuset do kilku tysięcy różnych stadiów rozwojowych szkodników.

2. **Chrzaszczki biedronkowate** – dobrze znane owady, ale tylko w stadium postaci dorosłej („Bożej krówki”). Natomiast ich larwy, nie przypominające wyglądem dorosłych są najczęściej nie znane i często niszczone. Tymczasem larwy są nie mniej żarłoczne od postaci dorosłych, spożywając w ciągu swojego życia od kilkuset do kilku tysięcy mszyc i innych drobnych owadów. Biedronki są szczególnie liczne w koloniach mszycy burakowej na bobie i na ozdobnych krzewach.

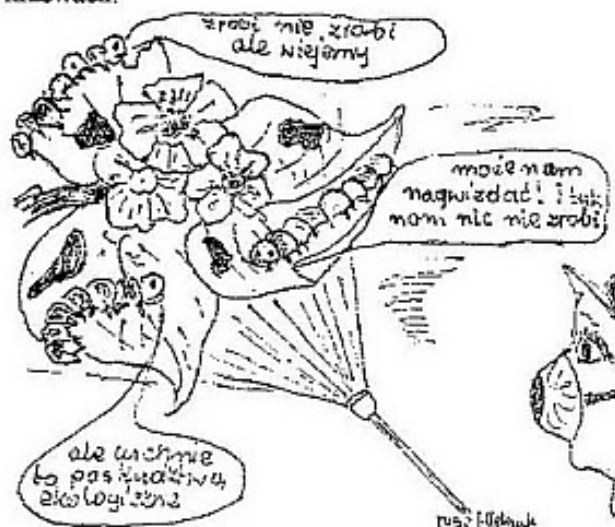
3. **Drapieżne pluskwiaki różnoskrzydłe** – niewielkie najwyżej kilkumilimetrowe owady wysysające trudną do oceny liczbę mszyc, miodówek, przedziorków, jaj owadów i innych. Występują najczęściej na drzewach owocowych i krzewach ozdobnych. Są bardzo często niszczone na skutek stosowania nie selektywnych preparatów chemicznych.

4. **Pasożytnicze błonkówki** - pasożytują niezliczoną liczbę owadów, a na działkach najczęściej jaja owadów, mszyce – prowadząc do

ich „mumifikacji”, gąsienice tantnisia krzyżowiaczka (likwidowane nawet w 100%), gąsienice i jaja bielinka kapustnika, bielinka rzepnika i wielu innych.

5. **Muchówki brygowate** – zawisające w powietrzu, ubarwione podobnie do os, ale odżywiające się wyłącznie pyłkiem i nektarem kwiatowym. Ich beznogie larwy wysysają mszyce, niszcząc w ciągu swojego życia, w zależności od gatunku od kilkuset do kilku tysięcy mszyc. Larwy brygowatych spotkane są często w koloniach mszycy kapuszcianej oraz mszyc występujących na jabłoniach.

6. **Ściarki złotookowate** - najczęściej spotykanym przedstawicielem tej grupy jest złotook pospolity, zimujący w pobliżu człowieka. (często w mieszkaniach). Składa jaja w charakterystyczny sposób, umieszczając je na srebrzystych nitkach. Drapieżne są larwy (nie przypominające dorosłych), wysysające od kilkuset do kilku tysięcy mszyc, jaj szkodników i drobnych gąsienic. Ściarki spotykamy najczęściej na drzewach owocowych i ozdobnych krzewach.

Preparaty nie chemiczne zalecane do ochrony roślin na działkach

Preparaty naturalne uzyskane samodzielnie

Do tej grupy środków zaliczamy wyciągi, odwary i gnojówki, z których uzyskaniem w warunkach działkowych nie ma większych problemów. Pamiętać jednak należy, że preparaty pochodzenia roślinnego nie zapewniają całkowitego wyniszczenia szkodników czy sprawców chorób, ale też pozostawienie części zarówno roślinnych jak i pasożytniczych czy drapieżnych owadów może być korzystne z punktu widzenia równowagi ekologicznej na działce.

Wyciąg - uzyskujemy poprzez zalanie zebranych roślin gorącą wodą i moczenie przez 24 godziny.

Odwar - otrzymujemy zalewając świeży lub wysuszony materiał roślinny zimną wodą na 24 godziny. Po tym czasie odwar należy podgrzać do wrzenia i stosować po wystudzeniu.

Gnojówkę - otrzymuje się poprzez zalanie zebranego materiału roślinnego wodą i pozostawienie na okres 3 - 6 tygodni. W tym czasie, fermentującą ciecz należy codziennie mieszać, zapewniając dostęp tlenu potrzebny przy fermentacji (uwaga na przykry zapach).

Wyciągi i odwary do zwalczania sprawców chorób

Wyciąg z krwawnika pospolitego (1 kg świeżych i kwitnących roślin lub 100 g suchych zalać 10 l gorącej wody, stosować po 24 godzinach po rozcieńczeniu wodą 1:10 przeciwko mączniakowi prawdziwemu jabłoni, brunatnej zgniliznie drzew pestkowych i kędzierzawości liści brzoskwini).

Odwar ze skrzypu polnego (1 kg świeżych lub 150 g suszu moczyć przez 24 godz. w 10 l wody po czym podgrzać do wrzenia i stosować po ostudzeniu i rozcieńczeniu wodą 1:4 przeciwko mączniakom prawdziwym i rzekomym, rdzom, parchowi jabłoni, kędzierzawości liści brzoskwini, brunatnej zgniliznie drzew pestkowych).

c.d. nastąpi

Właściwości lecznicze truskawki i poziomki

Poziomka *c.d. z 2 kwartałnika*

Właściwości lecznicze posiadają zarówno owoce jak i liście. Owoce odznaczają się niską kalorycznością - 36 kcal/100g owoców. Zawierają witaminy C, P, K. Ponadto w świeżych owocach znajdują się karotenoidy, kwasy organiczne, antocyjany oraz sole mineralne, głównie żelaza, fosforu, wapnia i siarki. Owoce poziomki mają więc działanie odżywcze i witaminizujące, mają też właściwości odtruwające i regulujące przemianę materii. Ze względu na swe właściwości można je stosować w diecie odchudzającej. Dietetycy twierdzą, że codzienne spożywanie przez okres, co najmniej kilku dni większej ilości owoców

poziomek (do 0,5kg), z zastosowaniem odpowiedniej diety, wywiera korzystny wpływ na organizm - poprawia przemianę materii (ważne np. przy otyłości), łagodzi skutki chorób serca, nerek czy chorób krążenia. Zdarza się, wprawdzie chociaż rzadko, że poziomki mogą być powodem różnych uczuleń w postaci wysypek, a niekiedy nawet podrażnienia żołądka i jelit.

Zmiażdżone poziomki polecane są do okładów przy chorobach skóry, zwłaszcza wyprysków, ale wyłącznie dla osób nie uczulonych na te owoce. Owoce suszone używane są jako środek zapobiegawczy przy nadciśnieniu, miażdżycy naczyń, przy zaburzeniach w przemianie materii, a także przy stanach zapalnych jamy ustnej i gardła. Poziomki są dość trudnym surowcem dla domowego przetwórstwa, ich tkanki posiadają bardzo luźną strukturę, owoce łatwo ulegają zgnieceniu, a wkrótce potem pleśnieją i gorzknieją. W dużej mierze zapobiec temu można poprzez parzenie owoców, wysoka temperatura przerywa reakcje enzymatyczne w zerwanych owocach.

Liście poziomki zawierają garbniki pirokatechinowe (około 6%), kwasy organiczne, flawonoidy oraz sole mineralne i olejki eteryczne. Związki te działają ściągająco, przeczyszczająco, przeciw biegunkowo, bakteriobójczo, i moczopędnie. W szczególności zwiększają ilość wydalanego moczu, a z nim szkodliwych produktów przemiany materii, co zapobiega krystalizacji w moczu i rozwojowi kamieni moczowych. Liście przydatne są do leczenia nadciśnienia tętniczego i w chorobach układu krążenia przebiegających z obrzękami, w leczeniu biegunki, nieżytu przewodu pokarmowego i kamienicy nerkowej. Dla celów leczniczych zbiera się liście z roślin dziko rosnących, ale zielone i zdrowe. Można je zbierać przez cały okres wegetacji. Z liści przyrządza się napar: 1 łyżkę suszonych liści gotuje się w szklance wody przez 3-5 min, po ostudzeniu przecedza się. Odwar należy wypijać w 2-3 porcjach w ciągu dnia. Przy silnych biegunkach należy przygotować stężony odwar - 1 łyżki na 1 szklankę wody. Według medycyny ludowej sproszkowane liście były polecane jako zasyпка w przypadkach oparzeń. Liście poziomki mogą także wchodzić w skład herbatek domowych z dodatkiem liści melisy i ziela macierzanki.

Wszystkim Działkowiczom oraz Zarządowi z POD „Pokój” życzę przyjemnej pracy, smacznych owoców i wspaniałego wypoczynku.

*Instruktor okręgowy
Nateczuk Tadeusz*